Archive of SID

پژوهشي

مجلـــــه دانشـــــگاه علـــــوم پـــزشکـــي مـــازنـــــدران
دوره پانزدهم شماره 50 بهمن و اسفند سال 1384 (89-83)

# بررسي ميزان همسرآزاري در دانشجويان دانشگاه آزاد تنكابن، سال 1382

شهربانو قهاري (Ph.D.)*+ محمد كاظم عاطف وحيد (Ph.D.)** حميد يوسفي (M.D.)***

## چكيده

سابقه و هدف: همسرآزاري به عنوان يك معضل بهداشتعمومي و رواني انواعگوناگوني از آزارهای صورت گرفته نسبت به همسر را در برميگيرد. هدف از اينتحقيق بررسيميزان فراواني آن در دانشجويان متأهلدانشگاه آزاد اسلامي است.

مواد و روشها: اين پژوهشی توصيفي ميزان فراواني همسرآزاري را در 327 دانشجوي متأهل دانشگاه آزاد اسلامي واحد تنكابن (1382) مورد بررسي قرار ميدهد. ابزار پژوهش پرسشنامه حاوي مشخصات فردي و سوالات مربوط به همسرآزاري بود. تجزيه و تحليل دادهها با آزمونهاي آماري مجذور كا، آزمون t و ضريب همبستگي، انجام شد.

يافتهها: نتايج نشان داد كه 306 دانشجو(93/6 درصد) تجربه بدرفتاري داشتند كه 91 درصد بدرفتاري عاطفي، 55 درصد بدرفتاري جسماني و 42 درصد بدرفتاري و آزار جنسي از طرف همسر را ذكر كردند. از 93/6 درصد نمونهاي كه بدرفتاري را گزارش كردند، 83/3 درصد زن و 16/7درصد مرد بودند. مقايسه ميانگين نمرات همسرآزاري زنان و مردان نشان داد كه مردان بيشتر به همسرآزاري اقدام ميكنند. بين همسرآزاري و مدت زمان ازدواج و بارداري زنان ارتباط معناداري وجود داشت بدرفتاري نسبت به همسر در زوجهاي جوان و معتاد به الكل و مواد بيشتر و نيز با افزايش سطح تحصيلات همسرآزاري كمتر گزارش شد.

استنتاج: نتايج نشان می دهد كه ميزان فراوانی همسرآزاری در دانشجويان شايع میباشد. بنابراين اتخاذ راهبردهايی در راستای پيشگيری اوليه و ثانويه در اين جهت از چند محور به ارتقای سلامت روانی جامعه كمك میكند.

واژههاي كليدي : همسرآزاري، دانشجويان

## مقدمه

همسرآزاري به عنوان يك معضل بهداشت عمومي و رواني در سطح جهان مطرح است و انواع گوناگوني از آزارهاي جسمي، عاطفي و جسمي نسبت به همسر را در بر ميگيرد(1).

خشونت و بدرفتاري نسبت به همسر پديدهاي شايع در بسياري از ممالك جهان ميباشد(2) و شيوع آن در كشورهاي اروپايي و امريكايي نسبتاً بالا گزارش شده است، به طوري كه در انگلستان شيوع بدرفتاري نسبت

* دانشجوي دكتراي روانشناسي باليني، انستيتو روانپزشكي تهران + * تهران : خيابان طالقاني، كوچه جهان، پلاك 1



www.SID.ir

[ Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11 ]

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

Archive of SID

** دكتراي روانشناسي باليني، عضو هيئت علمي دانشگاه علوم پزشكي ايران
*** روانپزشك، ، واحد بهداشت روان شبكه بهداشت و درمان شهرستان بافت،دانشگاه علوم پزشكی كرمان
Eتاريخ دريافت : 83/12/3 تاريخ ارجاع جهت اصلاحات : 84/1/21 تاريخ تصويب: 84/5/12

[ Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11 ]


www.SID.ir

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

به همسر 39 تا 60 برآورد شده است(1). اما شيوع آن در كشورهاي درحال توسعه بسيار بيشتر مي‌باشد مطالعه‌اي درشيلي نشان داد كه از هر4 زن يك زن مورد بدرفتاري جسماني و از هر 3 زن يك زن بدرفتاري عاطفي را تجربه مي‌كند(3). مطالعه‌اي كه بر روي نمونه 100 نفري از زنان در نيجريه انجام شد، نشان داد كه 81 درصد زنان مورد بدرفتاري قرار مي‌گيرند(4). در آتن نيز از هر3زن يك زن توسط شوهر كتك مي‌خورد(5). آمار بدرفتاري نسبت به همسر در روسيه(6) و نيكاراگوئه نيز قابل توجه است(7).

شيوع مشكلات رواني مانند افسردگي و اضطراب در زوج‌هايي كه مورد بدرفتاري قرار مي‌گيرند بالاتر است (10-8).

مطالعات متعددي حاكي از بروز بالاتر بدرفتاري و خشونت نسبت به همسر در زوج‌هاي جوان مي‌باشد. چنانچه بررسي پاپ (2003) بر روي 2211 جوان نروژي نشان داد كه 6 درصد مردان و 4 درصد زنان طي 6 ماه گذشته همسرشان را آزار داده‌اند(11). در ژاپن نيز مطالعه ياشي هاما و سورن سون (1994) نشان داد كه از 796 زن ژاپني كه همسران جوان داشتند، سه چهارم آنها طي ماه اخير مورد بدرفتاري قرار گرفتند(12). تحقيقات نشان داده كه خشونت و بدرفتاري نسبت به همسر در دانشجويان هم ديده مي‌شود(13، 14). مطالعات متعدد حاكي از ميزان بالاي اختلالات رواني در قربانيان خشونت نسبت به همسر مي‌باشد(17-15). همچنين بررسي فايريسيوس و همكاران(1998) نشان داده كه بدرفتاري نسبت به همسر ميزان بدرفتاري نسبت به كودكان را در خانواده افزايش مي‌دهد و در چنين خانواده‌هايي بدرفتاري نسبت به كودكان شايع‌تر است(19،18).

تحقيقات حاكي از همبستگي برخي متغيرهاي جمعيت‌شناختي باخشونت و بدرفتاري نسبت به همسر مي‌باشد چنان چه كه خشونت نسبت به همسر در زوج‌هاي جوان(11، 19) با درآمد پايين(20) و در زوج‌هاي با تحصيلات پايين بيشتر است(22،21). و نيز سوء مصرف الكل و مواد بدرفتاري نسبت به همسر را افزايش مي‌دهد(11، 21، 22). به علاوه زنان در زمان بارداري بيشتر مورد بدرفتاري قرار مي‌گيرند(23، 24)، شيوع بدرفتاري نسبت به همسر در دوران بارداري 20/1- 0/9 درصد گزارش شده است(24).

باتوجه به ميزان بالاي همسرآزاري در كشورهاي در حال توسعه اين مطالعه باهدف بررسي‌ميزان فراواني انواع همسرآزاري، جسمي، عاطفي و جنسي همسرآزاري در دانشجويان دانشگاه آزاد اسلامي واحد تنكابن و بررسي رابطه همسرآزاري با متغيرهاي جمعيت شناختي انجام مي‌گيرد.

اطلاعات به‌دست آمده مي‌تواند راهگشاي برنامه‌ريزي‌هاي دقيق و همه‌جانبه مسئولين براي كاهش خشونت نسبت به‌همسردرجامعه‌دانشجويان باشد.

## مواد و روش‌ها

اين بررسي يك پژوهش توصيفي است جامعه آماري كليه دانشجويان متأهل دانشگاه آزاد اسلامي واحد تنكابن(82-81) مي‌باشند كه در رشته‌هاي علوم تربيتي، روان‌شناسي باليني، ادبيات فارسي، مديريت بازرگاني، ميكروبيولوژي به


www.SID.ir
[ Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11 ]
PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

Archive of SID

تحصيل اشتغال داشتند. پس از جلب رضايت نمونه‌ها به هريک از آنان يک کد اختصاص داده شد و پرسشنامه های جمعيت شناختی و همسر آزاری در اختيار آنها قرار گرفت. در رابطه با برخی از سوالات مورد ابهام، توضيحات لازم داده شد. هم‌چنين به دانشجويان اطمينان کافی داده شد که نتايج پژوهش به صورت کلي ارائه خواهد شد و اطلاعات و مشخصات مربوط به آن‌ها کاملا محرمانه خواهد بود.

پرسشنامه شامل دو قسمت اطلاعات جمعيت شناختي و سوالات مربوط به همسرآزاري بود که توسط پژوهشگر تدوين شده بود و سه نوع بدرفتاري جسماني، جنسي و رواني را مي‌سنجيد. براساس معيارهای تشخيصی موجود در ادبيات روان پزشکی، بدرفتاری جسمانی مواردی نظير کتک زدن و هرگونه آزار و اذيت جسمانی، بدرفتاری عاطفی يا هيجانی مواردی مانند تحقير کردن، برآورده نکردن نيازهای اقتصادی و روانی، مسخره کردن و هرگونه رفتار تخريب گرايانه و بدرفتاری جنسی، اعمال هرگونه عمل خارج از عرف و غيرمعمول در برقراری رابطه جنسی،رابطه جنسی توام با خشونت، رابطه جنسی به اجبار وموارد مشابه را در برمی‌گيرد. با توجه به معيارهای تشخيصی مطرح شده در منابع روان پزشکی و روان شناسی، اقدام به حتی يک مورد از موارد ياد شده به صورت مکرر می تواند در شمار بدرفتاری تلقی شود.

اعتبار پرسشنامه توسط اساتيد روانپزشکي و روانشناسي باليني انستيتو روانپزشکي تهران تاييد شد و نيز جهت تعيين اعتبار يا روايی درونی از ضريب آلفای کرونباخ استفاده شد.نتايج نشان داد که ضريب آلفای کرونباخ 92.بوده که ضريب قابل قبولی است.

جهت تعيين ضريب پايايي، پرسشنامه به 30 نفر از دانشجويان دانشگاه تنکابن (15 مرد و 15 زن) داده شد و آزمون - آزمون مجدد انجام شد نتايج به دست آمده نشان داد که ضريب پايايي اجراي اول ودوم (r=0/98)، ضريب پايايي اجراي اول و دوم بين نمونه‌هاي زن و مرد (r=0/96) و ضريب پايايي با توجه به انواع بدرفتاري جسمي، جنسي و رواني نيز (r=0/96) بود.

داده‌هاي با استفاده ازآزمون‌هاي آماري مجذور کا، آزمون t و ضريب همبستگي تجزيه و تحليل شد. کليه محاسبات پژوهش با استفاده از برنامه SPSS انجام شد.

## يافته ها

نتايج نشان داد که 273 نفر (83/5 درصد) از نمونه‌ها زن و 54 نفر (16/5 درصد) مرد با ميانگين سني ± 22/13 بودند. جدول شماره 1 ويژگي‌هاي دانشجويان را نشان مي‌دهد.

**جدول شماره 1:** توزيع فراواني نمونه‌هاي مورد بررسي برحسب ويژگي‌هاي جمعيت شناختي در دانشجويان دانشگاه آزاد اسلامي تنکابن، در سال 1382

| متغيرهاي جمعيت شناختي | فراواني | درصد |
|---|---|---|
| جنس | مرد 54 | 16/5 |
| | زن 273 | 83/5 |
| تحصيلات‌همسر | راهنمايي 42 | 12/8 |
| | ديپلم 113 | 34/5 |
| | ليسانس يا بالاتر 172 | 52/7 |
| شغل همسر | آزاد 140 | 42/8 |
| | دولتي 72 | 22/1 |
| | بيکار | 25/1 |


www.SID.ir
[ Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11 ]
PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

| | | | |
|---|---|---|---|
| | 115 | | |
| درآمد همسر (هزار تومان) | < 100 | 51 | |
| | 100-200 | 32 | |
| | 200-300 | 17 | |
| | 55 | | |
| سن (سال) | 19 – 25 | 32/7 | |
| | 107 | 56/6 | |
| | 25-35 | 10/7 | |
| | 185 | | |
| | > 35 | | |
| | 35 | | |
| تعدادافراد خانوار | 1-3 | 4 | 1/2 |
| | 3-5 | 149 | 76/2 |
| | 5-7 | 74 | 22/6 |
| تعداد فرزندان | 0 | 190 | 58/1 |
| | 1 | 71 | 21/7 |
| | 2 | 49 | 15 |
| | ≥ 3 | 17 | 5/2 |
| مدت ازدواج به سال | 1-5 | 227 | 69/4 |
| | 5-10 | 63 | 19/2 |
| | ≥ 10 | 37 | 11/4 |
| اعتیادبهموادوالکل | | 46 | 14/1 |
| ابتلاء به بیماري جسماني | | 20 | 6 |
| ابتلاء به بیماري رواني | | 29 | 9 |

يافته‌هاي پژوهش نشان دادند كه از 306 نفر (93/6 درصد) حداقل يكي از انواع بدرفتاري را تجربه كردند. كه از اين تعداد 299 (91 درصد) نفر بدرفتاري عاطفي، 180(55 درصد) نفر بدرفتاي جسماني و138(42 درصد) بدرفتاري جنسي را از طرف همسر تجربه كرده‌اند.

از 306 نفري كه تجربه بدرفتاري داشتند، (83/3 درصد) زن و 16/7 درصد مرد بودند. در بين نمونه‌هاي زن 83/4 درصد بدرفتاري جسمي و عاطفي، 83/2 درصد بدرفتاري جنسي و عاطفي و 80/5 درصد آزار جسمي و جنسي را از طرف همسر گزارش كردند. و در بين دانشجويان مردي كه تجربه همسرآزاري داشتند 35/4 درصد بدرفتاري عاطفي و 19/5 درصد به بدرفتاري جنسي اشاره كرده بودند.

بررسي رابطه همسرآزاري و مدت زمان ازدواج با استفاده از ضريب همبستگي پيرسون نشان داد كه اين رابطه معكوس و معنادار است ،به عبارت ديگر ميزان همسرآزاري در سال‌هاي اوليه ازدواج بيشتردیده مي‌شود (P<0/05).

بررسي فراواني همسرآزاري برحسب سن همسران نمونه‌ها با كمك آزمون كاي دو نشان داد كه زوج‌هاي جوان‌تر بيشتر به همسرآزاري اقدام مي‌كنند(X2=3/48 ) كه رايج‌ترين آن بدرفتاري جسماني مي‌باشد (P<0/03). هم‌چنين هر سه نوع همسرآزاري در نمونه‌هاي معتاد بيشتر گزارش شد (P<0/001).

نتايج نشان داد كه شيوع همسر آزاري با افزايش تحصيلات كاهش يافته (P<0/05) و نيز ميزان آن به در افراد بي‌كار بيشتر گزارش مي‌شود(P<0/05). هم‌چنين 60/9 درصد نمونه‌هاي زن ادغان داشتند كه در دوران بارداري نيز توسط همسر مورد بدرفتاري قرار مي‌گيرند و رايج‌ترين شكل آن به صورت بدرفتاري عاطفي و جنسي بوده است(P<0/05).

رابطه همسرآزاري با تعداد فرزندان، تعداد افراد خانوار، ميزان درآمد خانواده، مبتلا بودن به بيماري‌هاي جسماني و رواني، نوع شغل و نوع ماده خاص مورد اعتياد معنادار نبود.

## بحث

بدرفتاري و خشونت نسبت به همسر در دانشجويان دانشگاه شايع است و اين يافته هابا نتايج پژوهش‌هاي واتسون و همكاران (2001)، لاندبرگ و همكاران (2004) فولينگ ستاد و همكاران (1996) هماهنگ و همسو مي‌باشد(27، 28 و 29). نتايج


www.SID.ir
[ Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11 ]
PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

Archive of SID

نشان داد، بدرفتاري عاطفي بيشترين فراواني را به خود اختصاص داده است. اين يافته نيز با مطالعه آتالا و همكاران (1995) مطابقت دارد(15). اما با نتايج مطالعه فايبرت و گون زالز (1997) مبني بر اين كه بدرفتاري جسماني در بين دانشجويان آمريكايي شايع‌تر است، همسو نيست(29). علت قضاوت ممكن است ناشي از عدم آشنايي جوانان ايراني به ويژه دانشجويان با ملاك‌ها و معيارهاي بدرفتاري جسماني باشد. بسياري از رفتارهايي كه در ادبيات روانپزشكي بدرفتاري جسماني به حساب مي‌آيد نظير؛ داد كشيدن، هل دادن، ترساندن همسر و غيره.... ، ممكن است از ديدگاه جوانان ايراني بدرفتاري جسماني به حساب نيايد.

نتايج بررسي همچنين نشان داد كه زنان بيشتر از مردان مورد همسرآزاري قرار مي‌گيرند اين يافته با نتايج بررسي آقاخاني و همكاران (1381)، لاندبرگ و همكاران (2004) همسو مي‌باشد(17، 28) ولي با نتايج پژوهش فاي برت (1996)، فاي برت و گون زالز (1997) مطابقت ندارد(29، 30). علت تفاوت ممكن است ناشي از اختلاف حجم نمونه باشد زيرا در اين مطالعه تعداد نمونه‌هاي زن متأهل 83/5 درصد و نمونه‌هاي مرد 16/5 بود علاوه بر موارد فوق در ايران به دليل فرهنگ مردسالاري شيوع بدرفتاري نسبت به زنان به مراتب بيشتر است و اگر بدرفتاري توسط زنان نسبت به مردان صورت گيرد، عموماً از نوع عاطفي خواهد كه عموماً گزارش نمي‌شود. هم‌سو با نتايج ديگر مطالعات در كشور(17،32) نتايج بررسي حاضر نيز نشان داد كه بدرفتاري نسبت به همسر در سال‌هاي اوليه ازدواج ببيشتر ديده مي‌شود. همچنين بدرفتاري نسبت به همسر در زوج‌هاي جوان شايع‌تر است. كه با برخي مطالعات همسو مي‌باشد(29، 26، 21).

در اين مطالعه مصرف الكل و مواد سبب افزايش شيوع همسرآزاري درد دانشجويان شد. اين يافته با نتايج بررسي‌هاي آقاخاني و همكاران (1381)، گاتنر و همكاران (1997)، واكر و همكاران (2002)، پاپ (2003)، لاندبرگ و همكاران (2004)، دنت و آريانس (1990)، نازپرور (1376) و زنگنه (1380)، شهني ييلاق (1376) مطابقت دارد (11،27،36-31).

هم سو با ديگر تحقيقات اين بررسي نيز نشان داد كه ميزان همسرآزاري در سطح پايين تحصيلات و همسران بيكار بيشتر مي‌باشد(17 و 31، 36).

همچنين نتايج مطالعه نشان داد كه بدرفتاري نسبت به زن در دوران بارداري افزايش مي‌يابد. اين يافته نيز با نتايج بررسي‌هاي ريچاردسون و همكاران (2002)، مك فارلن (1998)، گازماريان و همكاران (1996)، مفيدي و همكاران (1375) همسو مي‌باشد(1، 23، 24، 20).

علي‌رغم نتايج سوماخر و همكاران (2001)، آقاخاني و همكاران (1381)، نازپرور (1376) و زنگنه (1380) (21، 17، 35، 31). نتايج نشان داد كه بين درآمد پايين و همسرآزاري رابطه آماري وجود ندارد كه ممكن است ناشي از وضعيت اقتصادي منوسط يكسان دانشجويان دانشگاه آزاد باشد. به عبارتي اكثريت


www.SID.ir
[ Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11 ]
PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دانشجويان دانشگاه آزاد از وضعيت اقتصادي متجانس برخوردارند، و نمي‌توان متغير درآمد را در اين قشر از دانشجويان به عنوان يك متغير تاثيرگذار بررسي نمود.

از آنجا كه ارتقای آگاهی افراد جامعه نسبت به ملاك های همسرآزاری سبب افزایش گزارش بین پدیده می شود بنابراین اولین قدم برای کار با قربانیان خشونت و یا افرادی که به خشونت اقدام می کنند آن است که آنها با ملاك ها و معیارهای خشونت و انواع آن آشنا شوند و نیز از آنجا که پژوهشها نشان داده است کسانی که مورد بدرفتاری قرار می‌گیرند به احتمال بیشتری دیگران را مورد بدرفتاری قرار می‌دهند. از این رو، پرداختن به خشونت و اتخاذ راهبردهایی در راستای پیشگیری اولیه و ثانویه می‌تواند در درازمدت بر سلامتی کودکان و نوجوانان تاثیرگذار باشد. به همین دلیل لازم است که مهارت‌های حل اختلاف،مدیریت خشم،حل مسئله و جرأت ورزی به عنوان راهبردهای عمده پیشگیری از خشونت برای تک تک جوانان به ویژه دانشجویان دانشگاه ها آموزش داده شود.

## سپاسگزاري

بدين وسيله از مسئولين محترم دانشگاه آزاد اسلامي واحد تنكابن، مسئول محترم واحد آموزش روانشناسي و نيز دانشجوياني كه در اين طرح همكاري نمودند و نيز از كليه دانشجويان متأهلي‌كه درنهايت حوصله و خوشرويي به پرسشنامه هاي پژوهش پاسخ دادند، سپاسگزاري مي‌نمائيم.

## فهرست منابع

1. Richardson J,Petruckevitch A, Chung W, Moorey S, elder G. Identifying domestic violence:Cross sectional study in primary care. ***British Medical Journal,*** 2002; 324: 244.
2. Clark D.W.Domestic Violence screening, policies, and procedures in Indian health service facilities. ***Journal of American Board Family Pract.*** 2001; 14(4): 252-8.
3. Mcwhirter P.Domestic violence in Chile. ***American psychologist,***1999; 54(1): 37-40.
4. Odujinrin O. Wife battering in Nigeria. ***International Journal of Gynaecology Obstet,*** 1995; 41(2): 159-64.
5. Antnopolu J. Domestic violence in Greece. ***Journal of American Psychologist.*** 1999; 54(1): 52-3.
6. Horne S. Domestic violence in Russia. ***Journal of American Psychologist,*** 1999; 54(1): 55-9.
7. Focett C. Changing community response to wife abuse. ***Journal of American Psychologist,*** 1999; 54(1): 40-8.
8. Sackett L.A, Saunders D.G. The impact of different forms psychological abuse on battered women. ***Violence Victim,*** 1999; 14(1): 105-117.
9. Gleason W.J.Mental disorders in battered women: An empirical study. ***Violence Victim,*** 1993; 8(1): 53-68.



www.SID.ir
[ Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11 ]
PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

Archive of SID

فیزیکی توسط همسر علیه زنان مراجعه کننده به مراکز پزشکی قانونی تهران در پاییز 1379. مجله دانشگاه علوم پزشکی ایران، سال نهم، شماره 31، صفحات 489- 485.

18. Buka S.L, Stichick T.L, Birdthistle I, Earls F.J. Youth exposure to violence: prevalence, risks, and consequences. ***American Journal of Orthopsychiatry.*** 2001; 71(3): 298-310.

19. Fabricius S, Brink O, Charles A.V. Domestic violence. ***Ugeskr Laeger,*** 1998; 13, 160(29): 4319- 23.

20. مفیدی، آذردخت؛ بابایی، نعمت ا...؛ رستمی، محمدرضا. میزان همسرآزاری در کوی سیزده آبان شهر تهران. سازمان بهزیستی کشور.

21. Schumacher J.A, Feldbau S, Kohnamy M,Smith S.Risk factors for female partner physical abuse. ***Journal of aggression and violent behavior,*** 2001; 6: 281- 352. emergency, ***JAMA,*** 1992; 267: 3075-6.

22. Koop C.E, Cundbxy G.D. Violence in America: A public health 23-Mcfarlane, J,Wilst W,Watson M. Predicting physical abuse against pregnant Hispanic women. ***American Journal Prevention Med.*** 1998; 15(2): 134-8.

23. Mcfarlane J,Wilst W,Watson M.Predicting physical abuse against pregnant Hispanic women. ***American Journal Prevention Med.*** 1998; 15(2): 134- 8.

24. Gazmararian J.A, Lazorick S, Spitz A, M, Ballard T.J, Saltzman L.E, Marks J.S.

10. Cambell J, Kub J.E, Rose L. Depression in battered women. ***Journal of American Medical Womens Associations,***1996; 51(3): 106-170.

11. Pape H. Violence and verbal aggression in young people s intimate relationships. ***Tidsskr Nor Laegeforen,*** 2003; 14,123 (15): 2016-20.

12. Yoshihama M, Sorenson S.B. Physical, sexual, and emotional abuse by male intimate: experiences of women in Japan. ***Violence Victim,*** 1994; 9(1): 63-77.

13. Silverman J.G, Williamson G.M. Social ecology and entilements involved in battering between heterosexual college males. ***Contributions of Family Violence Victims,*** 1997, 12(2): 147-165.

14. Cogan R, Porcerelli J.H, Dromgoole K. Psychodynamics of partner, stranger, and generally violent male college students. ***Psychoanalytic Psychology,*** 2001; 18(3): 515-532.

15. Attala J.M, Oetker D, Ms Sweeney M. Partner abuse Against female nursing students. ***Journal of Psychological Nursing Mental Health Service,*** 1995; 33(1):17-24.

16. Hathaway J.E,Mucci L.A, Silverman J.G, Brooks D.R, Mattews R. Health status and health care use of Massachusetts women reporting partner abuse. ***American Journal Prevention Med.*** 2000; 19(4): 302-7.

17. آقاخانی، کامران؛ آقابیگلویی، عباس؛ چهره ای، علی. ررسی خشونت

[ Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11 ]



www.SID.ir

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

پايان‌نامه كارشناسي ارشد جامعه شناسي. شيراز

31. Gotner E.T, Gollan J.K, Jakobson N.S. The psychological aspects of perpetrators of domestic violence and their relationship with victims. ***Journal of Psychitric Clinics of North America,*** 1997; 20(16): 35-43.

32. Walker R, Staton M, Leudefeld C. Substance use and intimate violence among incarcerated males. ***Journal of Family Violence.*** 2002; 16(2): 93-114.

33. Dent D.Z,Arias J.Effects of Alcohol,gender, and role of spouses on attributions and evaluations of mariatal violence scenarios. ***Violence Victims.*** 1990; Fall, 5(3): 185-93.

34. نازپرور،بشير.بررسي موارد همسرآزاري(زن) فيزيكي درمراكز پزشكي قانوني، دانشگاه علوم پزشكي تهران.

35. شهني‌ييلاق،منيجه.رابطه برخي‌عوامل‌جمعيت شناختي باخشونت مردات نسبت به همسران خود در شهرستان اهواز. دوره سوم، سال چهارم، شماره‌هاي 1 و 2. صفحات 63-39.

Prevention of violence against pregnant women. ***JAMA,*** 996;26,275(24):1915-20.

25. Watson J.M, Cascard M, Avery-Leaf S, O leary K.D. High school students response to dating aggression. ***Violence Victims,*** 2001; 16(3): 339-48.

26. Lundeberg K, Smith S.M, Penn C.E, Ward D.B. A comparison of non violent, psychologically violent and physically violent make college daters. ***Journal of interpersonal Violence,***2004;19(10): 1119-200.

27. Follingstad D.R, Bradley R.G, Laughlin J.E, Burke L. Risk factors and correlates of dating violence: The Relevance of examined frequency and severity levels in a college samples. ***Violent Victims,*** 1999; 14(4): 365-80.

28. Fiebert M.S.College student's perception of men as victims of womens assaultive behaviour. ***Perception Mot Skill.*** 1996; 82(1): 49-50.

29. Fiebert M.S, Gonzales D.M. College women who initiate assaults on their male partners and the reasons offered for such behaviours. ***Psychological Report,*** 1997; 80(2): 583-90.

30. زنگنه، محمد. بررسي جامعه‌شناسي عوامل موثر بر خشونت شوهران عليه زنان در خانواده.

[ Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11 ]



www.SID.ir
PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com